

บทคัดย่อ

รวีพร รัตนะหมื่นจิตร : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านโนนตะโก หมู่ที่ 6 ตำบลกุดจิก อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์นิตยา บุญเทียน, 290 หน้า

ISBN.....

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีเนื้อหาเป็นรายงานการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านโนนตะโก หมู่ 6 ตำบลกุดจิก อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหา เพื่อให้เกิดองค์การเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และเพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพ ผู้กู้เงินจากกองทุนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ ชุมชนเกิดความเข้มแข็งและมีกลุ่มองค์กรเพิ่มขึ้นมีเครือข่ายการเรียนรู้และสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตน

การศึกษาครั้งนี้เป็นการประเมินผลด้วยกระบวนการประเมินแบบมีส่วนร่วม ซิปป์โมเดล ประกอบด้วย การประเมินบริบทหรือสภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ เป็นการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการกองทุน ผู้นำและประชาชนในหมู่บ้านข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยประเมินผลสรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านโนนตะโก หมู่ 6 ตำบลกุดจิก อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ได้ผลในระดับมาก คือ ความเข้าใจวัตถุประสงค์โครงการความชัดเจนในการดำเนินงานของคณะกรรมการ การคัดเลือกผู้กู้ การรับชำระหนี้และการทำบัญชี เป็นต้น

2. การดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย พบว่า ผู้กู้โดยส่วนมากจะมีอาชีพหลักทางเกษตรกรรม มีประสบการณ์และความรู้ความสามารถในการดำเนินกิจการในระดับมาก มีทรัพย์สินและรายได้ระดับปานกลาง มีหนี้สินธนาคารและหนี้นายทุนนอกระบบอยู่ในระดับมาก ผู้กู้ส่วนมากจะนำเงินที่กู้ได้ไปดำเนินกิจการเป็นจำนวนมาก จะมีผู้กู้ประมาณร้อยละ 10 ที่ไม่นำเงินไปดำเนินโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ ผู้กู้จะมีศักยภาพและมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองเพิ่มขึ้น ได้

ขยายกิจการมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการพึ่งตนเอง แต่จุดด้อยของผู้กู้ก็คือ ด้านสถานที่และวัตถุดิบ เทคนิค
วิธีการ การทำกิจการยังไม่ถูกวิธี ไม่มีตลาด วัตถุดิบ และการวิเคราะห์ประเมินที่ดี รวมทั้งมี
หนี้สินจำนวนมาก

3. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พบว่า หมู่บ้าน
โนนตะโก หมู่ 6 มีกองทุนเพิ่มขึ้นเมื่อมีกองทุนหมู่บ้าน คือ กองทุนหมู่บ้านและกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ
การผลิตบ้านโนนตะโก จากที่มีอยู่เดิม 4 กลุ่ม มาเป็น 6 กลุ่ม ด้านความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนนั้น
อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะสมาชิกของกองทุนและผู้กู้ โดยอยากให้มีกองทุนในหมู่บ้านและแสดง
ความคิดเห็นว่า ควรจะมีกองทุนมาตั้งนานแล้ว เพราะสามารถพัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชน
ในหมู่บ้านได้ มีผู้สนับสนุนให้เกิดกองทุนอยู่ในระดับมากโดยมีคณะกรรมการ 10 คน ชาย 5 หญิง
5 คน มีการคัดเลือกคณะกรรมการตามระเบียบกองทุน มีระเบียบการบริหารกองทุนและการ
ดำเนินงานของคณะกรรมการอยู่ในระดับดี ในเดือนสิงหาคม 2545 มีผู้กู้ 51 คน ยอดเงินกู้รวมเป็น
เงิน 960,000 บาท มีดอกเบี้ยจากเงินกู้และเงินฝากรวมเป็นเงิน 23,954.23 บาท โดยมีอัตราดอกเบี้ย
เงินกู้ของกองทุนร้อยละ 5 บาทต่อปี และชำระเป็นรายปี มีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองและการสร้าง
ภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอยู่ในระดับปานกลาง การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของ
ชุมชนท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคยังไม่มี เพราะคณะกรรมการกองทุนให้
สัมภาษณ์ว่า เมื่อมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้น ก็สามารถแก้ไขได้

4. ความคิดเห็นโดยรวมต่อโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่า ผู้นำหมู่บ้าน ประชาชน
คณะกรรมการกองทุนและสมาชิกกองทุน มีความเห็นว่าโครงการกองทุนหมู่บ้านเป็นโครงการที่ดี มี
ประโยชน์มาก สามารถช่วยพัฒนาอาชีพและรายได้แก่ประชาชนผู้ไม่มีแหล่งเงินทุนสามารถกู้ยืมมา
ลงทุนดำเนินกิจการได้ ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ ควรให้มีโครงการกองทุนหมู่บ้านต่อไป

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา.....